

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33994
Nom	Bases de salut pública
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments	26 - Bases de salut pública	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ORTEGA AZORIN, CAROLINA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal
SORLI GUEROLA, JOSE VICENTE	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

- Adquirir els conceptes bàsics sobre la salut i determinants de la salut, nivells de prevenció i accions de protecció i promoció de la salut. Conèixer l'epidemiologia i la seua aplicació en els estudis en el camp de la Ciència i Tecnologia dels Aliments. Identificar els aspectes claus de la promoció de la salut i de l'educació per a la salut, fonamentalment relacionats amb el camp de la Ciència i Tecnologia dels Aliments, així com conèixer els principals programes de salut en les distintes etapes de la vida. Conèixer l'epidemiologia de les principals malalties transmissibles i no transmissibles, la seua prevenció i control, principalment, en relació a la tecnologia de l'alimentació. Conèixer la relació entre el medi ambient i la salut. Conèixer el sistema sanitari espanyol, els seus servicis, la seua planificació i gestió.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixements de les assignatures impartides durant els primers dos anys de grau, fonamentalment Estadística, Microbiologia, Bromatologia i Nutrició, Anàlisi Químic, Parasitologia, així com les matèries bàsiques de Física, Química i, Bioquímica

COMPETÈNCIES

1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments

- Capacitat d'interpretar dades rellevants.
- Desenvolupament d'habilitats per emprendre estudis posteriors.
- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea de ciència i tecnologia dels aliments.
- Capacitat per transmetre idees, problemes i solucions dins l'àrea d'estudi de les llengües modernes i l e s s e u e s l i t e r a t u r e s .
- Saber aplicar aquests coneixements al món professional, contribuint al desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, dels principis d'igualtat entre dones i homes, de solidaritat, de protecció del medi i de foment de la cultura de la pau.
- Gestionar subproductes i residus.
- Realitzar tasques de formació de personal.
- Assessorar científicament i tècnicament la indústria alimentària i els consumidors.
- Conèixer els conceptes bàsics de salut i salut pública.
- Conèixer i valorar els determinants de la salut.
- Adquirir els coneixements sobre el mètode epidemiològic i la seua aplicació al camp de l'alimentació.
- Conèixer els mètodes i els mitjans d'educació sanitària.
- Conèixer la relació existent entre medi i salut.
- Conèixer les tècniques i les aplicacions de la sanitat ambiental i higiene industrial al camp de la indústria alimentària.
- Coneixer les estratègies de promoció de la salut i prevenció de la malaltia.
- Adquirir els coneixements sobre epidemiologia i prevenció de malalties transmissibles i no transmissibles.
- Adquirir coneixements sobre planificació i prevenció de riscos laborals.

- Adquirir coneixements sobre planificació i organització sanitària.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Aplicar els conceptes de la Salut Pública en general i en disciplines relacionades, en particular, en l'àmbit del grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments
- Conèixer l'entorn organitzatiu i normatiu de la Salut Pública a Espanya comparant les característiques amb altres sistemes sanitaris.
- Analitzar críticament la informació que contenen els estudis epidemiològics que es realitzen per a poder dur a terme una investigació sobre un problema de salut en concret.
- Realitzar càlculs per a obtenir mesures de freqüència de malaltia-salut, mesures d'associació i d'impacte. Saber interpretar els resultats obtinguts.
- Detectar i corregir els principals errors aleatoris i sistemàtics en els estudis epidemiològics, així com valorar la seua influència en els resultats i la seua aplicació pràctica.
- Interpretar els resultats de metanàlisis i de les diferents mesures que s'utilitzen en la valoració de proves diagnòstiques.
- Distingir els diferents contaminants del medi ambient i interpretar els mesuraments realitzats pels distints equips per a prendre decisions sobre la conveniència de mesures preventives o de control. Avaluació de l'impacte dels contaminants en la salut.
- Col·laborar en la prevenció i control de malalties transmissibles a través del coneixement del seu mecanisme de transmissió i estratègies de prevenció i control a nivell general i particular per a aquelles malalties més rellevants.
- Col·laborar en la prevenció i control de les malalties cròniques i accidents actuant com a educador sanitari sobre els estils de vida i els factors ambientals, així com d'assistència sanitària.
- Analitzar oportunitats i reptes plantejats per situacions noves o canviants en relació a la Salut Pública
- En general, es pretén fomentar la capacitat d'anàlisi i síntesi en la resolució de problemes i presa de decisions en l'àmbit del graduat en Ciència i Tecnologia dels Aliments.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes generals en Salut Pública

Tema 1: Concepte de Salut, Salut Pública. Prevenció i Promoció de la Salut.

Tema 2: Demografia Sanitària

Tema 3: Alimentació i Salut.

Tema 4: Estils de vida com determinants de la salut: Tabac, Alcohol, Exercici físic. Educació per a la salut

Tema 5: Sistemes d'Informació.

Tema 6: Sistema Sanitari Espanyol

2. Estudis epidemiològics

Tema 7: Conceptes i usos de l'Epidemiologia. Tipus d'estudis epidemiològics. Mesures de freqüència de la malaltia

Tema 8: Estudis descriptius: estudis transversals i estudis ecològics.

Tema 9: Estudis de casos i controls.

Tema 10: Estudis de cohorts.

Tema 11: Estudis d'intervenció.

Tema 12: Mesures d'associació i impacte.

Tema 13: Errors en els estudis epidemiològics: errors aleatoris i errors sistemàtics.

Tema 14: Revisions sistemàtiques i Metanàlisis.

Tema 15: Valoració de proves diagnòstiques. Sensibilitat, Especificitat i Valors Predictius. Corbes ROC.

Tema 16: Epidemiologia genòmica. Epidemiologia nutricional.

3. Medi ambient i salut

Tema 17: Sanitat ambiental i indústria d'alimentació

Tema 18: Esterilització i desinfecció. Mètodes físics i químics. Principals tècniques. Desinsectació i desratització. Plaguicides: característiques

4. Malalties transmissibles i malalties cròniques

Tema 19: Epidemiologia general de les malalties transmissibles. Concepte de control i eradicació. Immunització

Tema 20: Malalties de transmissió intestinal. Epidemiologia i prevenció

Tema 21: Malalties de transmissió respiratòria. Epidemiologia i prevenció

Tema 22: Malalties de transmissió per contacte. Concepte. Epidemiologia i prevenció de les hepatitis i SIDA

Tema 23: Malalties transmeses per artròpodes, zoonosi i malalties emergents. Epidemiologia i prevenció

Tema 24: Malalties cròniques. Epidemiologia i prevenció en particular relacionades amb els aliments.

Tema 25: Malalties cardiovascular. Epidemiologia i prevenció.

Tema 26: Càncer. Epidemiologia i prevenció.

Tema 27: Obesitat i diabetis. Epidemiologia, factors de risc i prevenció de l'obesitat. Concepte de diabetis. Tipus. Epidemiologia descriptiva. Factors de risc i prevenció de la diabetis

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	34,00	100
Pràctiques en aula informàtica	5,00	100
Seminaris	2,00	100
Tutories reglades	1,00	100
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	7,50	0
Estudi i treball autònom	45,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
TOTAL	109,50	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts teòrics s'impartiran a través de lliçons magistrals dialogades amb l'alumnat fomentant la participació de l'alumnat a través de preguntes

Estes sessions teòriques tindran el complement de les tutories presencials i tutories virtuals.

En les sessions pràctiques, a més d'utilitzar metodologia basada en aprenentatge mitjançant una resolució de problemes i l'aprenentatge per projecte. Els alumnes hauran de desenvolupar al llarg de quasi tot el curs i de manera paral·lela a què es desenvolupen els continguts teòrics, un projecte d'investigació que els permetrà adquirir coneixements, actituds i habilitats en una situació real. Es fomentarà el treball en grup que permetrà el desenvolupament de capacitats de comunicació i expressió oral coherent i lògica.

AVALUACIÓ

a) Realització d'una prova escrita per garantir el coneixement i comprensió dels continguts mínims teòrics i pràctics establits per a la matèria (70%). L'examen serà de tipus test amb 50 preguntes. Cada pregunta contestada correctament es qualificarà amb 0,2 punts, i cada pregunta contestada incorrectament descomptarà 0,05 punts. En aquesta activitat s'ha de obtindre una nota mínima de 5/10 per aprovar l'assignatura

b) Avaluació del treball realitzat en els seminaris coordinats (10%).

c) Avaluació de les pràctiques en l'aula d'informàtica (10%). Les pràctiques en l'aula d'informàtica comprén la capacitat per a la resolució dels problemes plantejats.

d) Avaluació del treball realitzat durant les tutories i altres activitats docents del curs (10%).

Es recorda a l'estudiant l'obligatorietat d'assistència a les tutories i als seminaris coordinats. La no assistència als mateixos sense causa justificada, implicarà un zero en l'apartat d'avaluació corresponent.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimón Pallas JM, Jiménez Villa J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 4ª edición. Barcelona. Elsevier, 2013.

Serra-Majem L, Aranceta J. Nutrición y Salud Pública. Métodos, bases científicas y aplicaciones. 2ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2006.

Hernández-Aguado I, Lumbreas-Lacarra B. Manual de Epidemiología y Salud Pública para grados en ciencias de la Salud. 3ª edición. Madrid: Medica Panamericana, 2018.

Complementàries

- Martínez-González MA, Sánchez-Villegas A, Toledo Atucha E, Faulín Fajardo J. Bioestadística amigable. 3ª edición. Elsevier, 2014

Fernández-Créhuet Navajas J, Gestal Otero J, Domínguez Rojas V, Delgado Rodríguez M, Bolumar Montrull F, Herruzo Cabrera R, Serra Majem L, Rodríguez Artalejo F (dirs.). Medicina Preventiva y Salud pública. 12ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2016.

Royo Bordonada MA. Nutrición en Salud Pública. Madrid: Escuela Nacional de Sanidad, Instituto de Salud Carlos III, 2017.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

Es mantenen tots els continguts inicialment arreplagats a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència/Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

La guía docente preveía de 34 horas de clases teóricas, 5 de sesiones prácticas de informática y 1 de tutoría, junto con las 2 horas de seminarios coordinados entre las distintas asignaturas.

En el momento del inicio de las clases no presenciales, restaban 10 horas de sesiones teóricas, las cuales se han desarrollado mediante presentaciones locutadas, y en algunos casos con planteamiento de ejercicios para el trabajo autónomo del estudiante sobre el tema con el material subido al aula virtual.

Respecto a las sesiones de prácticas de informática, se les plantea un dossier explicativo sobre el programa y los ejercicios a desarrollar, junto con ejercicios ya resueltos como modelo para la resolución de los ejercicios a realizar. Se les proporciona el uso de un foro en el aula virtual para el planteamiento común de las dudas, así como dos sesiones de videoconferencia para la explicación del programa y los ejercicios. Se les plantea la presentación de una memoria por parte de los alumnos con los ejercicios planteados en las prácticas.

En las sesiones de tutoría se les realizará un repaso del temario, así como la resolución de las dudas planteadas por los propios alumnos.

Todo se realiza manteniendo la planificación temporal inicial, dejando margen para la entrega de las actividades planteadas.

3. Metodologia docent/Metodología docente

A partir del 23 de marzo se realiza la sustitución de las clases presenciales por subida de material en el aula virtual correspondientes al temario programado pendiente, entre las que se incluyen presentaciones locutadas. En algunos temas se propone la realización de actividades relacionadas con el tema concreto.

Utilización del foro del aula virtual para atender las dudas sobre el temario de manera común entre todos los alumnos, así como por el sistema de tutorías virtuales establecido.

A través del Aula Virtual se plantean algunos ejercicios sobre ciertos apartados del temario de la asignatura para el trabajo autónomo del alumnado que deberán ser remitidos al profesorado para su evaluación.

Se les proporciona un dossier explicativo de los ejercicios a desarrollar en las prácticas, así como la explicación para la adquisición temporal del programa con el que se van a desarrollar. Se les indica el foro creado para la resolución de dudas u otras cuestiones, así como el link para la realización de videoconferencia. Se plantea la entrega de una memoria por parte del alumno con la resolución de los ejercicios propuestos.

Para la resolución de dudas o realización de diversas propuestas tanto por parte del profesorado como del alumnado se activa un foro para el seguimiento en común de los posibles planteamientos.

4. Avaluació/Evaluación

- a) Realización de una prueba tipo test en línea a través del Aula Virtual para garantizar el conocimiento y comprensión de los contenidos mínimos teóricos y prácticos establecidos para la materia (60% de la nota final). El examen será de tipo test de opción múltiple con 50 preguntas. Cada pregunta contestada correctamente se calificará con 0,2 puntos, y cada pregunta contestada incorrectamente descontará 0,05 puntos. En esta actividad se tiene que obtener una nota mínima de 5/10 por aprobar la asignatura.
- b) Evaluación del trabajo realizado en los seminarios coordinados (10%).
- c) Evaluación de las prácticas de informática (15%). Las prácticas de informática comprenden la capacidad para la resolución de los ejercicios/problemas planteados.
- d) Evaluación del trabajo realizado durante las tutorías y ejercicios planteados del temario del curso (15%).

Se recuerda al alumnado la obligatoriedad de participación en las tutorías y los seminarios coordinados a través del Aula Virtual. La no participación a los mismos sin causa justificada, implicará un cero en el apartado de evaluación correspondiente.

5. Bibliografia/Bibliografía

Se mantiene la siguiente bibliografía recomendada al ser accesible en línea:

Argimón Pallas JM, Jiménez Villa J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 5ª edición. Barcelona. Elsevier, 2019.

Fernández-Créhuet Navajas J, Gestal Otero J, Domínguez Rojas V, Delgado Rodríguez M, Bolumar Montrull F, Herruzo Cabrera R, Serra Majem L, Rodríguez Artalejo F (dirs.). Piedrola Gil. Medicina Preventiva y Salud pública. 12ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2016.

